

România – oportunități și riscuri pentru independența energetică

Autor: Mihai Drăghici, Director, Consultanță, EY România

Prioritățile geopolitice se schimbă în întreaga Europă, iar energia nu face excepție

Actualul cadru geopolitic a forțat țările europene să își redefinească relațiile energetice și să inițieze măsuri rapide pentru a deveni independente din punct de vedere energetic. În ultimii zece ani, Europa s-a bazat în mare măsură pe petrolul și gazele rusești, în special țări precum Germania sau Italia, însă acest lucru este pe cale să se schimbe. După apariția conflictului dintre Rusia și Ucraina, discursul politic s-a concentrat pe modul în care Europa trebuie să întrerupă imediat importurile de gaze din Rusia și să se orienteze către alte surse. Prin urmare, Europa trebuie să găsească o soluție rapidă pentru a obține independența energetică, însă drumul către acest obiectiv este plin atât de provocări, cât și de oportunități.

Riscurile apărute în contextul actual

Tranziția întârziată: soluții pe termen scurt care amenință obiectivele pe termen lung

Statutul geopolitic actual a deschis ușile către oportunități, dar soluțiile pe termen scurt ar putea reprezenta pași înapoi în ceea ce privește realizarea decarbonării și a dezvoltării durabile. Astfel, mai multe țări au luat în considerare redeschiderea minelor de cărbune sau creșterea capacităților de producție ale acestora, în ciuda angajamentelor de reducere a emisiilor de GES. Din cauza temerilor legate de securitatea energetică, CE Oltenia urmează să își mărească capacitatea de

producție pentru anul 2022. Cu toate acestea, de la începutul anului, CE Oltenia a depus proiecte din Fondul de Modernizare în valoare de 895 de milioane de euro pentru dezvoltarea capacităților de producere a energiei electrice, inclusiv pentru proiecte regenerabile.

Cadrul politic și de reglementare în întârziere

În plus, riscurile generate de conflictul actual sunt amplificate de utilizarea cu întârziere a combustibilului de tranziție din Marea Neagră. Proiectul Neptun Deep este în prezent suspendat, în așteptarea modificărilor la legea offshore. Până în prezent, proiectul de modificare a legii offshore a fost depus, în aprilie 2022, la Parlament, fiind susținut de coaliția de guvernare. În cel mai optimist scenariu, România ar putea începe să extragă gaze naturale din Marea Neagră în 2026. Până atunci, lipsa investițiilor în producția de gaze naturale va crește dependența de importuri și, în consecință, va avea un impact asupra parcursului țării către independența energetică.

Creșterea prețurilor

În timp ce Europa se concentrează pe punerea în aplicare a unor măsuri pe termen lung, pentru a obține independența energetică, pe termen scurt prețurile vor rămâne ridicate și volatile, provocând presiuni inflaționiste și alte efecte economice secundare. Întrucât în multe state asistăm la o creștere rapidă a prețurilor la combustibili și energie, guvernele vor juca un rol imens în protejarea consumatorilor și în accelerarea tranziției către o piață energetică mai ecologică și mai independentă.

Oportunități importante care trebuie explorate în redefinirea sectorului energetic european

Cea mai mare oportunitate este accelerarea tranziției către energia curată, iar creșterea producției de energie electrică din surse regenerabile va aduce așteptări precum reducerea

atât a utilizării combustibililor fosili, cât și a prețurilor pe piața energiei. Pentru a atinge aceste obiective, guvernele naționale și Uniunea Europeană ar trebui să se concentreze pe finanțarea energiei regenerabile, a eficienței energetice și a noilor tehnologii.

Potențialul României de producere a energiei electrice cu emisii reduse de carbon

În contextul situației politice și economice actuale, România se află într-o poziție unică, având Marea Neagră ca un avantaj major, care poate accelera procesul de trecere la energia regenerabilă. Marea Neagră are un potențial masiv de generare a energiei eoliene – potrivit unui studiu publicat de Banca Mondială, România poate înființa parcuri eoliene cu o capacitate de până la 72.000 MW.

Atât energia eoliană offshore și onshore, cât și energia solară au o importanță strategică pentru sistemul energetic al României: până în 2030, ca parte a Planului național pentru energie și climă, România își propune să implementeze o capacitate suplimentară de energie eoliană de 2.302 MW și o capacitate de energie solară de 3.692 MW.

Energia hidroelectrică joacă, de asemenea, un rol foarte important în mixul energetic al României, reprezentând aproximativ 30% din mixul național de generare a energiei electrice. Pe termen lung, modernizarea centralelor electrice existente ar asigura o pondere constantă a producției provenite din surse regenerabile. Având în vedere că o parte importantă a activelor de producere a energiei hidroelectrice se apropie de sfârșitul primului ciclu de viață, este necesar să se implementeze un program complex de renovare, pentru ca energia hidroelectrică să rămână un pilon central pentru producția națională de energie electrică.

Energia nucleară a primit o atenție sporită în lumina taxonomiei ecologice a UE, fiind etichetată drept energie durabilă de către Comisia Europeană. Fie că este un pas intermediar al tranziției verzi sau nu, energia nucleară este cu siguranță pe agenda României. Având în vedere că Nuclearelectrica deține în mod constant o cotă de aproape 20% în mixul de producție de energie electrică, renovarea Unității 1 a centralei nucleare de la Cernavodă până în 2030, precum și construcția viitoarelor unități nucleare 3 și 4 arată că energia nucleară reprezintă în continuare o oportunitate solidă de diversificare și, eventual, de obținere a independenței energetice.

În plus, construcția unui reactor nuclear modular de mici dimensiuni (SMR) în România, care urmează să fie finalizată până în 2030, este o dovadă a faptului că energia nucleară este aici pentru a rămâne în cadrul sistemului energetic național.

Tehnologii noi

La nivel european, conectivitatea rețelelor electrice este un subiect important, cu obiective precise: un obiectiv de cel puțin 15% de interconectivitate până în 2030. Pentru România, obiectivul este stabilit la cel puțin 15,4%. Prin măsurile și politicile definite în vederea dezvoltării infrastructurii electrice, România poate juca un rol important în arhitectura europeană prin dezvoltarea rețelelor inteligente, devenind un facilitator important. Contorizarea inteligentă reprezintă o măsură importantă, cu mult potențial în ceea ce privește atingerea unui nivel mai ridicat de eficiență energetică, ca punct de plecare pentru strategia de digitalizare, în beneficiul întregului ecosistem energetic.

În drumul către o Europă verde, cea mai recentă soluție de ultimă instanță care a primit atenție în ultimii ani și a devenit mai relevantă în contextul situației actuale este crearea de centrale electrice ecologice pe bază de hidrogen.

În ceea ce privește subiectul hidrogenului, studiile bazate pe propunerile din pachetul Fit for 55 privind utilizarea hidrogenului curat în industrie și transporturi arată că, până în 2030, în România va trebui să fie instalată o capacitate de electroliză între 1.470 MW și 2.350 MW. Atunci când se ia în considerare principiul adiționalității, acest lucru va necesita între 3 GW și 4,5 GW de noi surse regenerabile de energie care să fie instalate pe lângă capacitățile incluse în actualul Plan național pentru energie și climă.

Nu în ultimul rând, soluțiile bine stabilite de stocare a energiei electrice, cum ar fi bateriile, vor reprezenta, de asemenea, un pilon important pentru asigurarea stabilității rețelei în contextul tranziției energetice.

Programele de finanțare ale UE

Având în vedere conflictul actual din regiune, UE a lansat RepowerEU, un nou program care subliniază necesitatea de a acționa pentru o energie mai accesibilă, mai sigură și mai durabilă. Acțiuni urgente în ceea ce privește tendințele inflaționiste, stocarea gazului pentru asigurarea consumului din iarna viitoare și măsuri imediate de reducere a dependenței de gazul rusesc, cum ar fi accelerarea permiselor pentru energiile regenerabile sau creșterea panourilor solare, a pompelor de căldură și a economiilor de energie se numără printre acțiunile avute în vedere în cadrul acestui nou cadru energetic.

Acestea sunt susținute, desigur, atât de agenda Green Deal, precum și de fondurile UE disponibile pentru tranziția verde, inclusiv RRF, care a inclus 1,62 miliarde de euro alocate în cadrul componentei Energie, pentru investiții în capacități de producție și stocare a energiei eoliene și solare, capacități de producție de hidrogen verde, cogenerare, investiții în întregul lanț valoric al bateriilor, celulelor și panourilor

fotovoltaice, dar și pentru asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial.

De asemenea, 15 miliarde de euro pot fi accesate prin intermediul Fondului de modernizare în perioada 2022-2034, în cadrul a 8 programe-cheie care vizează investiții în surse regenerabile, infrastructură energetică, centrale electrice pe bază de gaz, energie nucleară, cogenerare, eficiență energetică și biocombustibili.

EY Energy FiT – platforma care identifică oportunitățile de finanțare din partea UE pentru proiectele legate de energie avute în vedere de investitori

EY România a dezvoltat platforma [EY Energy FiT](#) (“Finanțarea Tranziției”) având în vedere importanța strategică a investițiilor în sectorul energetic și diversitatea și complexitatea programelor care vor asigura finanțarea acestui domeniu. EY Energy FiT este o platformă online care își propune să ajute companiile locale să identifice oportunitățile de finanțare din partea UE pentru proiectele lor legate de energie.

Luând în considerare urgența continuă a dezvoltării sectorului energetic, EY România consideră că toți investitorii ar trebui să beneficieze de acces la cele mai bune îndrumări și informații și oferă o abordare simplă și intuitivă cu privire la modul în care companiile pot beneficia de fondurile UE și pot afla mai multe despre importanța tranziției energetice. Soluția este orientată către organizațiile care doresc să își transforme în realitate proiectele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, de energie regenerabilă sau de eficiență energetică.

Studiu EY: Liderii de companii își intensifică eforturile de investiții în tehnologie

- 53% dintre directorii generali respondenți identifică datele și analizele ca fiind prioritatea lor principală de investiții în următorii doi ani;
- Cloud, internetul lucrurilor și inteligența artificială completează mixul de investiții în tehnologie;
- Costurile ridicate și deficitul de competențe sunt considerate principalele provocări.

Liderii de companii se pregătesc să intre într-o nouă eră, în care operațiunile, procesul decizional și interacțiunile cu clienții și angajații vor fi determinate de date. Aceasta este concluzia studiului [EY Tech Horizon 2022](#), un sondaj global realizat în rândul a peste 1.600 de directori generali ai unor companii de top din șapte industrii, privind rolul tehnologiei în planurile lor de transformare.

Mai mult de jumătate dintre respondenți (53%) au identificat datele și analizele ca fiind principala lor prioritate de investiții pentru a-și construi strategia de transformare în următorii doi ani, o creștere de la 35% față de rezultatele sondajului din 2020. Liderii de afaceri spun că baza digitală care îi va ajuta să obțină valoarea maximă din investițiile lor în tehnologie constă dintr-o nouă infrastructură tehnologică de cloud (49%), internetul lucrurilor (IoT) (42%) și inteligență artificială (AI) (35%).

Întreprinderile planuiesc să extragă valoare din aceste investiții prin anticiparea tendințelor și nevoilor clienților (44%), crearea de noi produse (42%) și îmbunătățirea

produselor și operațiunilor existente (34%). În același timp, liderii de afaceri vorbesc despre bariere semnificative în calea executării planurilor lor de transformare în ceea ce privește datele și tehnologia. Mai mult de o treime dintre directorii intervievați (35%) au menționat costul ridicat al tehnologiei ca fiind principala provocare, urmată de cerințele complexe de securitate și confidențialitate (27%) și de complexitatea integrării mai multor sisteme (25%).

„Suntem într-o nouă eră, în care datele determină cele mai importante procese, decizii și interacțiuni din cadrul companiilor. În timp ce investiția în mixul tehnologic potrivit poate fi un proces costisitor și complex, tranziția către o organizație digitală devine o prioritate în toate sectoarele, în întreaga lume”, spune **Bogdan Ion, Country**

Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale.

Oamenii rămân în centrul schimbărilor generate de tehnologie.

Potrivit *EY Tech Horizon 2022*, deficitul de competențe reprezintă o constrângere pentru companiile care doresc să facă saltul către o organizație centrată pe date, 71% dintre respondenți menționând creșterea cheltuielilor pentru dezvoltarea competențelor tehnologice.

Respondenții au indicat provocările legate de o perfecționare reușită (30%), lupta pentru a păstra talentele calificate existente (29%) și cerințele ridicate de remunerare (25%) ca fiind principalele obstacole în calea dobândirii de competențe digitale. Având în vedere deficitul structural de talente, perfecționarea și retenția ocupă un loc central, 70% dintre

respondenți afirmând că se concentrează mai degrabă pe recalificare decât pe angajare.

Noul regim al autorizării investițiilor non-UE în România sau cum se asigură echilibrul dintre siguranța națională și stimularea investițiilor străine

Autor: Radu Diaconu, Partener Coordonator, Liderul practicii de consultanță juridică în afaceri, Băncilă Diaconu și Asociații

A apărut în România un nou sistem de autorizare a investițiilor străine realizate de persoane din afara Uniunii Europene, începând cu 18 aprilie 2022. Deși un sistem de evaluare al acestor operațiuni exista încă din 2012, noua reglementare (realizată prin OUG 46/2022) crește gradul de complexitate a procedurii, fără a aduce – cel puțin pentru moment, în lipsa unor norme de aplicare – vreun beneficiu suplimentar. În schimb, amenzile ajung până la 10% din cifra de afaceri realizată în anul anterior la nivel mondial!

Ce investiții sunt afectate. Practic, orice investitor din afara UE – american, rus, britanic, chinez, canadian, elvețian, japonez, turc, sud-african etc. – care dorește să cumpere o firmă ori un activ în România sau care dorește să facă o investiție de la zero în anumite domenii și care este

dispus să cheltuiască mai mult de 2.000.000 euro (adică nimica toată, în termenii economiei actuale) trebuie să obțină un aviz favorabil de la autoritățile române.

Investițiile pentru care este obligatorie obținerea acestui aviz trebuie să se încadreze într-unul dintre următoarele domenii, de care depinde, potrivit hotărârii CSAT 73/2012, ordinea publică și securitatea României. Acestea sunt – fără alte detalii sau precizări – securitatea cetățeanului și a colectivităților, a frontierelor, cea energetică, a transporturilor, a sistemelor de aprovizionare cu resurse vitale, a infrastructurii critice, a sistemelor informatice și a celor de comunicații, a activității financiare, fiscale, bancare și de asigurări, a producerii și circulației armamentului, munițiilor, explozibililor și substanțelor toxice, securitatea industrială, precum și protecția împotriva dezastrelor, a agriculturii și mediului înconjurător, respectiv protecția operațiunilor de privatizare a întreprinderilor cu capital de stat sau a managementului acestora.

Care sunt investitorii vizați. Prima întrebare ar fi de ce este necesar un astfel de sistem de autorizare a investițiilor străine directe. Acest sistem este reglementat în UE, la nivel de principiu, fără prea multe detalii procedurale, prin Regulamentul 2019/452 și este în vigoare din 11 octombrie 2020. Sarcina de a evalua compatibilitatea investițiilor străine directe cu securitatea și ordinea publică naționale revine, în primul rând, fiecărui stat membru. Regulamentul nu discriminează împotriva investitorilor din anumite state, deși s-a speculat în timpul elaborării sale că cei vizați ar fi în primul rând investitorii chinezi și cei ruși. Totuși, acest instrument a fost folosit de diverse state membre pentru a restricționa și alți investitori: de exemplu, la finalul anului 2020, Franța a blocat achiziția producătorului de echipamente militare Photonis de către grupul american Teledyne, argumentul fundamental fiind acela că suveranitatea

Franței este prioritară. Prin urmare, investitorii din statele membre NATO (de exemplu) nu sunt scutiți de la această autorizare.

Care sunt noutățile aduse de noul sistem de autorizare. În principiu, din 2012 încoace, dacă investiția viza unul din domeniile indicate mai sus, trebuia obținută aprobarea CSAT, fie prin notificarea directă a CSAT, fie prin notificarea unei concentrări economice la Consiliul Concurenței (care, mai departe, informa CSAT-ul). Noul sistem, implementat prin OUG 46/2022, presupune apariția unei Comisii pentru examinarea investițiilor străine directe (prescurtată CEISD), care nu are personalitate juridică și al cărei secretariat este asigurat de Consiliul Concurenței. Din această comisie fac parte reprezentanți ai primului-ministru, ai Consiliului Concurenței, ai Secretariatului General al Guvernului și ai nouă ministere. De asemenea, sunt invitați permanenți reprezentanții SRI și SIE. Domeniile de activitate vizate sunt cele precizate, încă de acum 10 ani, în Hotărârea CSAT 73/2012 (și enumerate mai sus).

Prin urmare, ce s-a schimbat? În primul rând, amenziile sunt foarte mari, similare celor din domeniul concurenței: până la 10% din cifra de afaceri totală realizată la nivel mondial în anul financiar anterior sancționării. În cazul întreprinderilor nou-înființate ca urmare a unei investiții străine directe, care nu au înregistrat cifră de afaceri în anul anterior sancționării, acestea vor primi o amendă cuprinsă între 10.000.000 lei și 50.000.000 lei. Eventualele amenzi sunt aplicate de Consiliul Concurenței.

În al doilea rând, nu ar trebui autorizate decât investițiile de peste 2.000.000 euro – oricum, un plafon foarte scăzut. Chiar și așa, pot fi supuse examinării și avizării CEISD și investițiile străine directe care nu depășesc pragul de 2.000.000 euro, dacă, prin natura sau efectele lor potențiale, pot avea impact asupra securității sau ordinii publice sau prezintă riscuri la adresa acestora. Cu alte cuvinte,

nenotificarea unei investiții mai mici de 2.000.000 euro se face pe riscul investitorului, care ar putea afla ulterior că era totuși necesar să obțină autorizarea.

În al treilea rând, criteriile folosite de CEISD pentru evaluarea unei investiții sunt cele din Regulamentul UE 2019/452, anume (în special, deci nu limitativ): (a) dacă investitorul străin este controlat direct sau indirect de guvernul unei țări non-UE, inclusiv de organisme de stat sau de forțele armate ale acesteia, inclusiv prin structura de proprietate sau prin finanțări semnificative; (b) dacă investitorul străin a fost deja implicat în activități care afectează securitatea sau ordinea publică într-un stat membru UE sau (c) dacă există un risc serios ca investitorul străin să desfășoare activități ilegale sau infracționale.

Sperăm – ca de obicei – că normele vor clarifica lucrurile.

Normele de aplicare ale OUG 46/2022 ar trebui să apară până pe 17 iunie 2022. Acestea ar trebui să detalieze, în primul rând, care sunt investițiile ce trebuie notificate. Nu contestă nimeni că armamentul, munițiile și produsele cu dublă utilizare (militară și civilă) sunt aspecte sensibile, dar marea majoritate a operațiunilor economice se referă la chestiuni mult mai banale. De exemplu, intră în categoria investițiilor ce necesită autorizare achiziția unei clinici stomatologice sau a unui lanț de farmacii? Este vorba în acest caz despre infrastructură în domeniul sănătății (menționată expres în Regulamentul UE) sau nu? Dar achiziția unei participații într-o firmă privată de curierat poate aduce atingere securității transporturilor? Oare dezvoltarea de la zero, cu o investiție japoneză ori americană, a unui software care facilitează comenzile online de mâncare, activitate atât de importantă în timpul pandemiei, face parte din conceptul de „securitate a sistemelor de aprovizionare cu resurse vitale”? Achiziția unei ferme cu 800 de hectare de teren arabil de către un investitor arab poate aduce atingere „protecției agriculturii”? Extinderea unei investiții, cu fonduri

canadiene, pentru realizarea de căști de protecție, în uzină sau pe șantier, aduce atingere „securității industriale” sau „protecției împotriva dezastrelor”?

Amintim că amenzile sunt enorme, de până la 10% din cifra de afaceri mondială pe anul anterior. Chiar în lipsa unei cifre de afaceri în anii anteriori, amenda minimă e de 10.000.000 lei. Nu numai amenzile sunt problematice. Este destul de clar că OUG 46/2022 a fost redactată într-un termen foarte scurt, uneori prin procedeul *copy-paste* – de exemplu, art. 12(6) menționează că „prescripția începe să curgă de la data încetării ultimului act sau fapt anticoncurențial în cauză”, formularea fiind copiată din Legea concurenței nr. 21/1996, fără înlocuirea termenului „anticoncurențial” cu ceva mai potrivit contextului investițiilor străine. Nu rămâne deci decât să sperăm că redactarea normelor de aplicare se va face cu atenție sporită la potențialele efecte nocive, greu de evaluat la acest moment – mergând până la blocarea cvasicompletă a investițiilor non-UE în România.

EY aniversează 30 de ani în România și pune în lumină tema progresului

România a făcut pași importanți în ultimele trei decenii și a parcurs un drum lung, în care progresul făcut este mai bun decât îl percepem și există în continuare potențial mare de creștere. Dezvoltarea economiei și a societății românești este perspectiva din care EY România face un bilanț al implicării sale active în această evoluție pe durata celor 30 de ani de când compania de consultanță și audit a intrat pe piața

locală, vorbind despre importanța asumării prezentului pentru conturarea viitorului.

Între anul 1992, când EY se lansa în România, și anul 2022, economia țării a crescut de peste 9 ori în valoarea absolută a PIB-ului, o evoluție de la 25 miliarde USD în 1992, la aproape 250 miliarde de USD în 2021. Numărul de companii noi înregistrate anual a crescut de aproape 14 ori în cele trei decenii, de la aproximativ 7.000 de firme înregistrate în 1990, la peste 100.000 în 2021.

Pe măsură ce economia a înregistrat procente de creștere din ce în ce mai solide, EY a sprijinit progresul antreprenoriatului în România. În 2014, lansa în premieră în România, competiția internațională anuală „EY Entrepreneur Of the Year”, oferind antreprenorilor locali șansa să intre în singurul program internațional care recunoaște performanța antreprenorială. Peste 200 de antreprenori au fost deja implicați în competiție.

În cei 30 de ani, EY a avut o contribuție activă la construcția ecosistemului economic și social local, sprijinind trecerea la o economie de piață funcțională și conectând România la trendurile de business globale. Prin intrarea sa în piață, în anul 1992, EY a oferit atât sectorului public, cât și celui privat, acces la know-how-ul său internațional și la asistență specializată, prin intermediul a patru linii de servicii integrate: audit; asistență fiscală și juridică; strategie și tranzacții și consultanță. Prin echipe multidisciplinare de specialiști, EY a asigurat asistență în proiecte locale de anvergură, care au vizat atât dezvoltarea și implementarea de politici economice și structurale, cât și strategii de creștere durabilă.

„E nevoie de o aliniere a leadership-ului la realitatea actuală: o lume transformată de tehnologie, agilă, conectată și hiper-rezilientă. Tema e valabilă atât în business, cât și pentru cei care generează politici publice. În acest segment, al politicilor și viziunii, EY are o perspectivă globală, creată de cei 300.000 de colegi din toată lumea. Cu cât schimbarea se face

mai rapid, cu atât progresele mediului din România vor putea fi vizibile și valorificate”, Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale.

Printre proiectele reper prin care EY România a contribuit la progresul României în toți acești ani se numără restructurarea sistemului comun de TVA, armonizarea regulilor în privința accizelor și taxelor vamale sau crearea practicii de prețuri de transfer, pe care Departamentul de Asistență Fiscală și Juridică din cadrul EY a lansat-o în anul 2003, cu mult timp înainte de reglementarea prețurilor de transfer din 2008, anticipând nevoile pieței.

În această perioadă, echipe ale EY participă la proiectul privind Fișierul Standard de Control Fiscal (SAF-T), cel mai mare proiect de digitalizare al Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) care, alături de celelalte proiecte de digitalizare a ANAF (cum ar fi RO E-factura și RO E-transport) vor genera o schimbare de paradigmă în relația ANAF-contribuabil.

„Suntem martorii unor schimbări ireversibile în relația stat-contribuabil – viteza de apariție a unor noi reglementări, transparența impusă și apariția unor noi raportări, totul este

diferit de ceea ce știam. Așa cum stau lucrurile la acest moment, într-un interval scurt de timp, raporturile contribuabililor cu Fiscul vor fi duse la un alt nivel și este important ca toți contribuabilii să fie pregătiți”, arată Alex Milcev, liderul departamentului de Asistență fiscală și juridică.

EY România a contribuit la transformarea entităților de stat prin privatizarea Dacia și cumpărarea de către Renault, achiziția Electrica Muntenia Sud, Banat și Dobrogea de către Enel și a Distrigaz Nord de către E.ON, tranzacții de anvergură care au adus beneficii economice semnificative pentru România.

La începutul anilor 2000, EY a participat la structurarea activității de supraveghere pentru piața de capital și cea de asigurări și a oferit asistență Băncii Naționale a României pentru elaborarea politicilor necesare.

EY a contribuit la realizarea unei politici publice pentru dezvoltarea serviciilor sociale ce are la bază un studiu național, care a fost o premieră pentru România. Implicarea noastră în definirea politicii de digitalizare a serviciilor publice ale administrației centrale din România și a strategiei de digitalizare 2020-2030 sunt printre cele mai importante proiecte de transformare a sectorului public.

De asemenea, centrul de excelență EY pentru automatizarea proceselor de la București, care servește atât piața locală, cât și pe cea globală, a derulat peste 100 de proiecte în ultimii ani.

„Activitatea noastră transcende toate domeniile economiei, nu doar sectorul de business. Suntem mândri de contribuția noastră în societate prin rolul nostru de a ajuta la transformarea sectorului public. România are un potențial uriaș, nu numai în sectorul tehnologiei, care e extrem de creativ și inovator, ci și în agricultură, producție și

servicii”, subliniază **Peter Latos**, liderul departamentelor de **Consultanță, Strategie și Tranzacții**.

Un alt proiect structural important a fost alinierea raportărilor financiare ale companiilor din România, introducerea unor standarde și bune practici, prin care Departamentul de Audit și Servicii Conexes a contribuit la creșterea încrederii în mediul de afaceri local și a stimulat parteneriate cu mediul de business internațional.

„Unul dintre obiectivele noastre acum este acela de a convinge și a sprijini antreprenorii din România să se angajeze în efortul de planificare strategică, pe termen lung, astfel încât să valorifice resursele financiare pentru asigurarea unei creșteri accelerate”, spune **Alina Dimitriu**, liderul departamentului de **Audit**.

Pentru a marca aniversarea a 30 de ani de activitate continuă în România, s-a lansat campania **EY: 30 pentru România**, care se va derula pe tot parcursul anului 2022. Vor fi aduse în atenția publică proiecte, personalități și momente care au marcat progresul României în 30 de ani, se vor derula inițiative colaborative de implicare comunitară împreună cu parteneri și colaboratori EY.

Tax Magazine nr. 2 martie – aprilie 2022

Editorial

▪ **Andrei Iancu**

Forțe centrifuge și forțe centripete

De actualitate

- **Duncea, Ștefănescu & Asociații**

Noi obligații în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului

- **Alina Negoită**

Aspecte importante privind detașarea salariaților români în cadrul prestării de servicii transnaționale

- **Claudia Sofianu, Corina Mîndoiu**

Declarația Unică 2022. Ce ar trebui să știe contribuabilii, mai ales cei care găzduiesc refugiați

- **Mihai Petre, Daniela Neagoe**

Sistemul RO e-transport – impact asupra importatorilor și exportatorilor menționați în declarațiile vamale

Impozite directe

- **Leopoldo Parada**

Full Taxation: The Single Tax Emperor's New Clothes

- **Ioana Maria Costea, Despina Martha Ilucă**

Cain, Abel și Codul fiscal... sau despre truda pământului ca fapt generator al impunerii

- **Valentin Milanovici, Ioana Urse**

Tranziția LIBOR și impactul asupra prețului tranzacțiilor financiare intra-grup

Impozite indirecte

- **Delia Cataramă, Bogdan Costea, Diana Dănilescu**

Importanța conceptului de „sediul fix” în materie de TVA CJUE, în cauza C-333/20, Berlin Chemie

Procedură fiscală

- **Bogdan Lungu, Sorin Andreias Vasile**

Efectele anulării actelor administrative cu caracter normativ în domeniul fiscal

Jurisprudență fiscală națională

- **Viorel Terzea**

Sinteză de jurisprudență fiscală națională comentată

- Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în perioada martie-aprilie 2022
-

Studiu EY România: Erodarea puterii de cumpărare a românilor s-a văzut în cumpărăturile pentru sărbătorile de Paști. Calitatea și prețul – decisive în realizarea unei achiziții

Cei mai mulți dintre românii din marile orașe au fost dispuși să aloce între 200 și 500 lei anul acesta pentru cadourile de Paști, aceeași sumă fiind prevăzută și pentru masa festivă de Paști, arată cel mai recent studiu *Future Consumer Index*, realizat de EY România, la finalul lunii aprilie 2022 în rândul consumatorilor români din mediul urban, cu studii universitare și postuniversitare și venituri peste medie. Totodată, 2022 a fost un an în care nici biletele de avion, nici pachetele de vacanță nu au avut căutare. Din câte se pare, românii sunt, asemeni respondenților [indexului global](#), îngrijorați de evoluția economică viitoare, astfel încât într-o proporție covârșitoare declară că intenționează să

economisească sume mai mari (68%) și să investească în educație (22%).

Erodarea puterii de cumpărare s-a văzut în sumele alocate pentru sărbătorile de Paști de anul acesta. Astfel, deși 63% au declarat că nu au așteptat o campanie de reduceri și nici nu au economisit pentru a face cumpărăturile pentru masa de Paști, majoritatea respondenților studiului EY România – 65%, au spus că au alocat între 200 și 500 lei anul acesta. Un procent de 28,5% dintre ei au spus că au fost dispuși să cheltuiască între 500 și 1.000 lei. În același timp, 8,7 % au arătat că au prevăzut cheltuieli de sub 200 lei, același procent indicând și că au fost gata să scoată din buzunar peste 1.000 lei. Majoritatea au declarat că au cheltuit cu 30% mai mult decât anul trecut.

În ceea ce privește cadourile oferite anul acesta de Paști, 44% dintre respondenți au arătat că ele s-au situat între 200 și 500 lei, 21,5 % între 500 și 1.000 lei, 19,3 % sub 200 lei și doar 15 % au spus că au trecut de 1.000 lei. Totodată, cei care au completat răspunsurile pentru studiul *Future Consumer Index* au arătat că au resimțit în proporție de 37,3% o creștere a valorii cumpărăturilor de anul acesta de cel puțin 10-20%, în vreme ce 18% dintre respondenți au spus că au văzut o creștere și de 30% și peste anul acesta. De asemenea, este de remarcat și că un procent destul de important, 22%, a spus că sumele cheltuite au fost comparabile cu cele de anul trecut.

„De doi ani așteptăm o revenire la normalitate. Tocmai când părea că suntem aproape, ne-am apropiat de o nouă criză. Și, dacă studiul global EY Future Consumer Index a arătat cum, într-o perioadă de creștere a inflației și de tulburări globale, oamenii din întreaga lume au regândit fundamental

felul în care își trăiesc viața și s-au întrebat ce relație își doresc cu adevărat cu consumerismul și valorile acestuia, și studiul EY România ne arată schimbări mari în comportamentul consumatorului român”, declară Georgiana Iancu, Partener, liderul sectorului de Retail și Produse de Consum, EY România. „Am trecut destul de brusc, aș zice, de la frenezia cumpărăturilor și euforia sumelor mari alocate sărbătorilor de la finalul anului trecut – peste 1.500 lei, la mai multă cumpătare în alocările bugetare. Ba, mai mult, românii încep să urmeze trendul global și să economisească, respectiv să investească în educație”, a mai spus Georgiana Iancu.

Studiul EY România arată că, în contextul economiei actuale, cele mai importante criterii în funcție de care se va lua decizia de cumpărare sunt: calitatea – 65,6%, prețul – 37,3%, sustenabilitatea produselor – 20%, posibilitatea de livrare la domiciliu – 19,7%, proveniența – produsele tradiționale în detrimentul unor produse de import – 18, 9%, proximitatea – 12,2%. Doar 10% dintre respondenți iau decizia de cumpărare în funcție de puterea brandului.

Când li s-a cerut să evalueze impactul situației actuale – criza geopolitică, sanitară, economică, majorarea inflației - asupra situației personale, cei mai mulți (68%) dintre respondenți au răspuns: „Acum încerc să economisesc mai mulți bani decât în trecut”, 48,3 % că au reușit să-și atingă (unele sau toate) obiectivele financiare, deoarece au economisit în timpul pandemiei, în vreme ce 19% au declarat că li se pare dificil să plătească pentru produse esențiale, cum ar fi alimente, îngrijire medicală și locuință. 60% dintre cei care au completat chestionarul au declarat că li s-au redus investițiile, 41% că li s-au redus dividendele, iar 22% că au suferit pierderi financiare. „Incertitudinea privind gestionarea costurilor de trai în creștere a determinat 60% dintre respondenții globali să-și dorească să economisească mai mult în viitor, iar jumătate dintre ei au anunțat că deja

adoptaseră acest comportament. Faptul că tendința se regăsește și în cazul consumatorilor români, dar și că aproape o cincime dintre ei se confruntă cu greutăți financiare nu arată decât o nouă diminuare drastică a încrederii consumatorilor, care împinge și mai departe în timp revenirea așteptată a consumului”, crede Georgiana Iancu.

62% dintre respondenți sunt de părere că va dura cel puțin 1-2 ani până când situația economică provocată de creșterile de prețuri la energie și de conflictul geopolitic nu ne va mai influența modul în care ne trăim viața, în vreme ce 18% cred că conflictul geopolitic și criza economică vor dura cel puțin 4-12 luni. De remarcat procentul mare al celor care spun că nu pot estima – 17,2%.

În ceea ce privește tendințele pe următoarele șase luni, românii estimează că vor aloca cele mai mari sume de bani pentru produsele alimentare, pentru economii și investiții, dar și pentru educație și experiențe – relaxare, divertisment și sport.

De asemenea, atunci când vor lua decizia de cumpărare, majoritatea respondenților (între 70-76%) declară că vor ține cont de reputația companiei, se vor ajuta de recenziile produselor, dar vor fi atenți și la grija companiei față de angajați. Pe următoarele locuri în luarea deciziei se află transparența de care dau dovadă companiile, dar și activitățile de susținere a comunității – afirmație valabilă pentru 59,2% dintre respondenți.

Românii au așteptări mari de la companii: „Comportamentul companiei este la fel de important ca produsele/serviciile vândute” cred cei mai mulți dintre consumatori, pe locurile următoare situându-se responsabilitatea în influențarea unor schimbări pozitive în lume și grija față de angajați care, potrivit respondenților studiului EY, ar trebui să vină înaintea profitului.

Studiul EY România evidențiază și preocupările față de mediu ale consumatorului român. Astfel, cei mai mulți s-au arătat îngrijorați față de nivelul mare de deșeurii cu care ne confruntăm, dar și de gradul de poluare al apei și al aerului. Schimbările climatice îngrijorează și ele un număr mare de respondenți, ca și respectarea drepturilor omului. Surprinzător, pe ultimul loc între preocupări se află inegalitatea bogăției.

Sistemul paneuropean de pensii e în vigoare. Va fi el un succes?

Autori:

- ***Claudia Sofianu, Partener, liderul departamentului de Impozit pe venit și contribuții sociale, EY România***
- ***Dan Răuț, Manager, departamentul de Impozit pe venit și contribuții sociale, EY România***

Românii, alături de cetățenii și rezidenții statelor membre ale Uniunii Europene/Spațiului Economic European, ar putea accesa într-un viitor apropiat o nouă metodă de economisire, gândită, la nivel teoretic, să le asigure o pensie complementară la vârsta retragerii din activitate – **produsul paneuropean de pensii personale (PEPP)**. Așa cum este conceput, PEPP ar putea deveni primul produs care să depășească granițele statale prin caracterul său de aplicabilitate extins la nivelul întregii comunități UE/SEE – orice persoană fizică, fie ea din UE sau non-UE va putea accesa PEPP, atât timp cât își are reședința într-unul dintre statele membre. Însă doar timpul și modul în care fiecare stat UE va reglementa produsul

va arăta în ce măsură va deveni PEPP un produs atractiv și util pentru consumatori, dar și cât de sustenabil și profitabil poate fi pentru furnizorii care ar trebui să îl implementeze sau cât de mult se va dezvoltă oferta, în condițiile în care nu există o certitudine nici privind dimensiunea cererii și nici asupra facilităților fiscale cu care va veni PEPP, pentru o eventuală stimulare a ei.

PEPP există pe agenda Comisiei Europene încă din anul 2017 și a fost creat ca parte dintr-un Plan de întărire a piețelor de capital din cadrul UE. Cum Comisia Europeană a oficializat recent punerea în aplicare a Regulamentului PEPP, în orice moment de acum înainte, ne putem aștepta să vedem primele mișcări în piață ale furnizorilor de specialitate din statele membre.

Aceștia pot fi întreprinderi financiare autorizate și înregistrate, adică instituții de credit, întreprinderi de asigurare directă de viață, instituții care furnizează produse de pensii personale, firme de investiții care oferă servicii de administrare de portofolii, societăți de investiții sau societăți de administrare de fonduri de investiții alternative. Ei ar trebui să înceapă procesul de autorizare, de prototipare și implementare a produselor PEPP la nivelul jurisdicțiilor locale. Și, cum vorbim despre un domeniu extrem de reglementat, putem presupune că PEPP nu va putea fi lansat în piață mai devreme de 2023.

Merită menționat și că CE a preferat adoptarea unui regulament, și nu a unei directive (deși Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene – TFUE permite adoptarea de acte atât sub formă de regulamente, cât și sub formă de directive), pentru punerea în aplicare. Putem presupune că a fost preferată această variantă, deoarece regulamentul este direct aplicabil în toate statele membre și va permite o adoptare cât mai rapidă, ceea ce ar contribui la consolidarea economiilor și a investițiilor pentru pensii în contextul uniunii piețelor de capital (directiva ar fi necesitat, în unele cazuri, și

ratificare locală prin legi naționale – ceea ce ar fi rezultat într-un timp de implementare semnificativ mai mare).

În schimb, regulamentul permite ca fiecare stat membru să își contureze trăsăturile specifice de produs (de exemplu, condițiile pentru faza de acumulare). Pe scurt, regulamentul prevede cadrul general și liniile directoare ale PEPP, urmând ca autoritățile locale să dezvolte și să implementeze normele de aplicare la nivel național. PEPP va avea caracter voluntar, fiind necesară încheierea unui contract scris între participantul persoană fizică și entitatea furnizoare autorizată. Va fi, astfel, un produs complementar pensiilor obligatorii de stat sau celor ocupaționale (după caz) existente, reprezentând o opțiune personală și voluntară, cu scop de economisire pe termen lung în vederea pensionării. Produsul prevede acumularea de capital pe termen lung cu obiectivul explicit de a furniza venituri la pensionare și cu posibilități limitate de retragere anticipată înainte de acest moment (deci fără posibilitate de rambursare anticipată sau cu posibilități strict limitate de rambursare anticipată, în anumite condiții), fiind structurat asemănător actualului sistem de pensii voluntare tip Pilon III.

Chiar dacă în prezent, în cadrul statelor membre UE există multiple astfel de planuri de pensii personale naționale, PEPP poate deveni primul produs care să depășească granițele naționale, prin caracterul său de aplicabilitate extins la nivelul întregii comunități, ceea ce ar trebui să aducă un și mai pregnant interes cel puțin pentru forța de muncă mobilă la nivel internațional. Nu în ultimul rând, poate fi atractiv și pentru „freelanceri” sau pentru acel tip de persoane fizice care nu ajung să contribuie regulat, din diferite motive, la sistemele de pensii de stat/publice. De asemenea, poate fi de interes și pentru tineri, aceștia putând beneficia, încă de la începutul carierei sau a vieții adulte, de un instrument de economisire pe termen lung stabil și predictibil.

Avantajos este și faptul că nu contează naționalitatea

consumatorului care dorește să acceseze acest produs.

În plus, PEPP este „portabil” în întreaga Uniune, el venind în completarea sistemelor existente în statele membre. La acest moment, din varii cauze, Comisia Europeană a considerat că piața sa internă privind produsele de pensii personale nu funcționează tocmai optim. În unele state membre nu există încă o piață pentru ele. În altele, există deja oferte pentru produse de pensii personale, însă piețele naționale sunt puternic fragmentate. Prin urmare, produsele de pensii actuale au un grad limitat de portabilitate. Din această cauză, persoanele pot avea dificultăți în ceea ce privește exercitarea libertăților fundamentale. De exemplu, acestea ar putea fi împiedicate să accepte un loc de muncă sau să se pensioneze în alt stat membru. În plus, există și o anumită lipsă de standardizare a produselor de pensii personale în prezent.

De asemenea, Regulamentul PEPP nu împiedică înregistrarea unui produs de pensii personale existent și care îndeplinește condițiile stabilite în prezentul regulament, ceea ce permite autorizarea/echivalarea unora deja existente.

Condițiile de plată a pensiei vor fi stabilite de fiecare stat membru în parte, între condiții putându-se regăsi limite în stabilirea vârstei minime pentru începutul fazei de plată a pensiei, perioada maximă înainte de împlinirea vârstei de pensionare de aderare la un sistem de PEPP, precum și condiții privind rambursarea înainte de vârsta minimă pentru începutul fazei de plată a pensiei, în special în cazul unor dificultăți deosebite.

La nivelul României, subiectul este deja pe agenda ASF care a comunicat încă de anul trecut că PEPP va fi unul dintre instrumentele susținute pentru stimularea și dezvoltarea infrastructurii piețelor financiare nebankare privind Piața Pensiilor Private, prin „Susținerea adoptării cadrului legal necesar introducerii produselor pan-europene de pensii”.

Conform obiectivelor setate de ASF pentru perioada cuprinsă între 2021-2023, reiese că elaborarea legislației secundare care vizează emiterea **Normelor de aplicare a prevederilor Regulamentului privind Produsul Paneuropean de Pensii Personale (PEPP)** va fi dusă la bun sfârșit până în anul 2023.

Fiindcă ne aflăm deja la jumătatea intervalului de timp asumat de ASF pentru realizarea acțiunilor și îndeplinirea obiectivelor sale strategice privind PEPP, publicarea Normelor de aplicare PEPP ar trebui să se regăsească pe lista de priorități ale ASF până la finalul acestui an.

Un alt punct de discuție privind PEPP este **tratamentul fiscal aplicabil**, ținând cont de specificul comunitar al acestui produs. Astfel, autoritățile europene au considerat că, din punct de vedere fiscal, statele vor fi cele care vor decide tratamentul fiscal aplicabil, dar Comisia încurajează autoritățile fiscale naționale să confere un tratament fiscal cel puțin similar cu cel al celorlalte produse de pensii private/ocupaționale existente. Fără să avem informații concrete în acest sens de la oficialități, putem, prin analogie, să considerăm că la nivelul României, PEPP va putea fi reglementat și tratat din punct de vedere fiscal în aceeași manieră cu contribuțiile la fondurile de pensii facultative (așa cum sunt definite de legislație) – de exemplu, Pensiile Facultative de tip Pilon III – care sunt neimpozabile, atunci când contribuțiile la fondul de pensii facultative sunt suportate de angajator pentru angajații proprii, în limita a 400 euro anual pentru fiecare persoană; și, în plus, sunt deductibile fiscal la calcularea bazei impozabile privind stabilirea impozitului pe venit, atunci când sunt suportate direct de angajați/contribuabil, tot în limita a 400 euro/echivalent în lei/an (facilitate aplicabilă atât salariaților, cât și persoanelor care realizează venituri din activități independente).

Cu alte cuvinte, pentru ca PEPP să fie atractiv, este nevoie de un tratament fiscal mai bun, pentru a se detașa de restul

produselor de pe piață. Nu în ultimul rând, PEPP trebuie să devină un produs viabil și pentru furnizori, care, în fapt, vor reprezenta, factorul de multiplicare și popularizare al acestui nou produs. În acest sens, se ridică unele semne de întrebare privind bonitatea reală pe care PEPP o poate aduce furnizorilor, având în vedere că, din punctul de vedere al costurilor, există deja anumite limitări prevăzute chiar de Regulament, ceea ce poate rezulta, finalmente, într-un produs neprofitabil și, prin urmare se poate traduce într-o potențială reticență a acestora în a promova un astfel de instrument către publicul larg (spre exemplu, costul de administrare pentru consumatori va fi plafonat la maximum 1% din valoarea acumulată anual, ceea ce ar putea fi nerentabil pentru companiile de resort).

În concluzie, **succesul PEPP** va depinde atât de tratamentul fiscal ce va fi stabilit de autorități, cât, în egală măsură, și de modul în care furnizorii vor reuși să promoveze produsul. Scopul a fost ca PEPP să aibă o acoperire cât mai largă la nivelul întregii Uniuni Europene, dar există riscul ca furnizorii de asigurări și pensii private să își îndrepte atenția doar către anumite state membre și, astfel, acoperirea PEPP să fie disproporționată, iar în unele state membre (spre exemplu, statele vestice) să fie mai mare, pe când în altele (spre exemplu, statele estice) să fie mai puțin sau deloc dezvoltată. Doar timpul și experiența practică post-implementare vor oferi răspunsurile așteptate, iar piața se va regla și se va diversifica pe măsură ce noul produs va câștiga încrederea utilizatorilor.

EY România anunță o nouă ediție a competiției EY Entrepreneur Of The Year™

**EY Entrepreneur
Of The Year™**

EY România lansează cea de-a VI-a ediție EY Entrepreneur Of The Year. Programul descoperă

antreprenorii locali cu viziune, lideri agili care abordează inovator provocările prezentului și văd în situații de criză oportunități de a se dezvolta.

Antreprenorul care va fi desemnat câștigător va reprezenta România în cadrul competiției globale EY World Entrepreneur Of The Year, a cărei gală va avea loc la Monaco, în iunie 2023.

În cadrul celei de a VI-a ediții a competiției locale, juriul va alege în mod independent câștigătorul **EY Entrepreneur Of The Year** și al **EY Emerging Entrepreneur Of The Year in Technology**.

În plus, anul acesta, EY România va acorda premii pentru alte două categorii: **Family Business Award**, un premiu de excelență acordat unei afaceri de familie din România, care va dovedi că este pregătită pentru o tranziție armonioasă către o nouă generație și către un business sustenabil, și **Inspiring Woman Award**, unei antreprenoare de succes, care inspiră noile generații.

„Competiția EY Entrepreneur Of The Year, cu o tradiție de 36 de ani în 60 de țări, promovează antreprenorii locali la scară națională și internațională, conectându-i la o comunitate globală de lideri de business. În ediția din acest an, ne propunem să descoperim antreprenorii care creează valoare pe termen lung pentru clienții lor, pentru angajați și pentru societate în

ansamblul ei, antreprenori care au rezistat pandemiei și văd o oportunitate în adversitate”, spune **Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale.**

Ediția EY Entrepreneur Of The Year – România 2022 va avea următorul calendar:

- înscrierea candidaților: 8 iulie – 30 septembrie 2022;
- interviuri cu antreprenorii candidați: 1-31 octombrie 2022;
- prima și a doua rundă de jurizare: 8 decembrie 2022 și 26 ianuarie 2023;
- gala de premiere EY Entrepreneur Of The Year din București: 16 martie 2023;
- gala EY World Entrepreneur Of The Year din Monaco: iunie 2023.

Juriul independent este alcătuit din 3 antreprenori și 3 executivi de top: Iulian Stanciu, Executive Chairman EMAG (Președintele juriului), Christina Verchere – CEO OMV Petrom, Zdenek Romanek – CEO Raiffeisen Bank, Vargha Moayed – Business Advisor & Ex UiPath Chief Strategy Officer, Adrian Mihai, CEO & Co-founder Fan Courier și Fady Chreih – CEO, Regina Maria.

Candidatul se poate înscrie singur sau poate fi nominalizat, cu acordul său, de către o altă persoană (un partener, consultant, client, furnizor, angajat, membru al familiei etc.).

Condițiile de eligibilitate pentru programul EY Entrepreneur Of The Year sunt următoarele:

- antreprenorul trebuie să aibă o afacere care să fie înființată de cel puțin 3 ani;
- să aibă flux constant de venituri de cel puțin 2 ani;
- un număr minim de 10 angajați;
- candidatul trebuie să joace un rol activ în afacere și să dețină o parte semnificativă din capitalul subscris al firmei (minim 20%);
- naționalitatea română nu condiționează participarea în competiție.

Sponsorul oficial al programului EY Entrepreneur Of The Year este **LGT Private Banking and Asset Management și este susținut de Bursa de Valori București, Romanian Business Leaders și Ziarul Financiar.**

Pentru mai multe detalii despre program și pentru înscrieri, vă rugăm să accesați eoy.eyromania.ro.

**Noi obligații în materia
prevenirii și combaterii
spălării banilor și**

finanțării terorismului

Autori:

- *Cosmin Ștefănescu, Managing Partner, Duncea, Ștefănescu & Associates*
- *Alexandra Leaua, Associate, Duncea, Ștefănescu & Associates*

În Monitorul Oficial al României nr. 394 din 21 aprilie 2022 a fost publicată **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/2022** („OUG 53/2022”) privind modificarea și completarea Legii

nr. 129/2019 („Legea 129/2019”) pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Începând cu data de 21 aprilie 2022, OUG 53/2022 a completat Legea 129/2019, reglementând o nouă obligație de a notifica Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor („**ONPCSB**”), exclusiv electronic, cu privire la începerea, suspendarea sau încetarea activității următoarelor entități raportoare:

- furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, **alții decât:**
  - auditorii, experții contabili și contabilii autorizați, evaluatorii autorizați, consultanții fiscali, persoanele care acordă consultanță financiară, de afaceri sau contabilă, alte persoane care se angajează să furnizeze, direct sau prin intermediul altor persoane cu care persoana respectivă este afiliată, ajutor material, asistență sau consiliere cu privire la aspectele fiscale, financiare, ca activitate

economică sau profesională principală;

- notarii publici, avocații, executorii judecătorești și alte persoane care exercită profesii juridice liberale, în cazul în care acordă asistență pentru întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind cumpărarea ori vânzarea de bunuri imobile, acțiuni sau părți sociale ori elemente ale fondului de comerț, administrarea instrumentelor financiare, valorilor mobiliare sau a altor bunuri ale clienților, operațiuni sau tranzacții care implică o sumă de bani sau un transfer de proprietate, constituirea sau administrarea de conturi bancare, de economii ori de instrumente financiare, organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți, constituirea, administrarea ori conducerea unor astfel de societăți, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau a altor structuri similare, precum și în cazul în care participă în numele sau pentru clienții lor în orice operațiune cu caracter financiar ori vizând bunuri imobile; crearea, funcționarea sau administrarea de fiducii, societăți, fundații sau structuri similare;
- furnizorii de servicii de schimb între monede virtuale și monede fiduciare;
- furnizorii de portofele digitale;
- agenții și dezvoltatorii imobiliari, inclusiv atunci când acționează în calitate de intermediari în închirierea de bunuri imobile, dar numai în ceea ce privește tranzacțiile pentru care valoarea chiriei lunare reprezintă echivalentul în LEI a 10.000 EUR sau mai mult;
- alte persoane care, în calitate de profesioniști, comercializează bunuri, numai în măsura în care

efectuează tranzacții în numerar a căror limită minimă reprezintă echivalentul în LEI a 10.000 EUR, indiferent dacă tranzacția se execută printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care au o legătură între ele;

- persoanele care comercializează opere de artă sau care acționează ca intermediari în comerțul de opere de artă, inclusiv atunci când această activitate este desfășurată de galerii de artă și case de licitații, în cazul în care valoarea tranzacției sau a unei serii de tranzacții legate între ele reprezintă echivalentul în LEI a 10.000 EUR sau mai mult;
- persoanele care depozitează sau comercializează opere de artă sau care acționează ca intermediari în comerțul cu opere de artă, atunci când această activitate este desfășurată în zone libere, în cazul în care valoarea tranzacției sau a unei serii de tranzacții legate între ele reprezintă echivalentul în LEI a 10.000 EUR sau mai mult.

Entitățile raportoare menționate au obligația de a transmite notificarea către **ONPCSB**, în termen de 15 zile de la data începerii, suspendării sau încetării activității.

Începând cu data de 21 mai 2022, nerespectarea acestei obligații va constitui contravenție și va fi sancționată cu avertisment sau cu amendă de la 5.000 LEI la 10.000 LEI.

Forma și conținutul notificării se vor stabili prin Ordin al Președintelui **ONPCSB** („**Ordinul**”), care se va emite în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a OUG 53/2022 (*i.e.* 21 aprilie 2022) și se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Entitățile raportoare au obligația de a transmite notificarea **ONPCSB** în termen de cel mult 30 de zile de la data intrării în vigoare a Ordinului.

Începând cu data de 21 mai 2022, nerespectarea acestei obligații va constitui contravenție și se va sancționa cu avertisment sau amendă de la 5.000 LEI la 10.000 LEI.

Studiu EY: Schimbare majoră pe piața muncii – 43% dintre angajați dispuși să renunțe la locul actual de muncă pentru un salariu mai mare, condiții mai bune și flexibilitate

Schimbare majoră în echilibrul de putere de pe piața muncii – balanța începe să se încline, din nou, către angajat – două cincimi (43%) dintre respondenți declară că sunt dispuși să renunțe în următoarele 12 luni la locul de muncă actual, pe fondul unei inflații în creștere, o piață a forței de muncă în scădere și o creștere a locurilor de muncă care oferă flexibilitate.

Practic, vorbim despre o creștere semnificativă – în 2021, doar 7% dintre angajați au declarat că sunt dispuși să plece. Acestea sunt principalele concluzii ale sondajului global EY – *Reîntoarcerea la muncă. Noile condiții de anul acesta*. Angajații sunt determinați să întreprindă o mutare în principal din dorința de a obține un salariu mai mare, dar și oportunități de carieră mai bune sau munca flexibilă.

Studiul „[Reîntoarcerea la muncă. Noile condiții](#)” arată că, pe măsură ce multe țări ies din pandemia COVID-19, angajații câștigă o influență semnificativă asupra angajatorilor și că „lista de dorințe” pe care le au de la potențialii angajatori se schimbă. Astfel, sondajul EY – unul dintre cele mai mari de acest gen, care analizează opiniile a peste 1.500 de lideri de afaceri, peste 17.000 de angajați din 22 de țări și 26 de sectoare industriale, vorbește despre un procent important dintre angajați (42%) care spun că sunt necesare creșteri salariale pentru a aborda fluctuația personalului, opinie cu care doar 18% dintre angajatori sunt de acord. Și în ceea ce privește revenirea la birou, studiul arată o opoziție clară între ceea ce își doresc angajatorii și ceea ce sunt dispuși să facă angajații. Astfel, 22% dintre angajatori anunță că își doresc ca angajații să revină la birou cinci zile pe săptămână; în schimb angajații, într-o proporție covârșitoare, de 80%, declară că își doresc să lucreze de la distanță cel puțin două zile pe săptămână.

Claudia Sofianu, Partener, Liderul departamentului Impozit pe venit și contribuții sociale, EY România: „Pe parcursul pandemiei, interesul prioritar al candidaților atunci când își căutau o slujbă nouă sau al angajaților în păstrarea locului

de muncă existent a migrat de la stabilitatea angajatorului la actualizarea/transformarea pachetului de beneficii și, ulterior, la flexibilitatea muncii. Acest ultim sondaj arată că, pe măsură ce angajatorii au oferit în ultimii 2 ani din ce în ce mai multe modalități flexibile de lucru, salariile mai mari reprezintă acum cea mai mare motivație pentru schimbarea locului de muncă, în special având în vedere inflația în creștere și rolurile neocupate disponibile”.

Salariul mai mare bate dezvoltarea profesională. Principala

motivație pentru angajații în căutarea unor noi locuri de muncă, potrivit sondajului, este acum dorința de a obține un salariu mai mare. Cu o inflație record în multe țări din lume, mai mult de o treime dintre cei care prospectează piața (35%) spun că au ca obiectiv principal o creștere a salariului, în vreme ce 25% dintre ei spun că își doresc o creștere profesională. Aranjamentele flexibile de lucru – care au fost de departe unul dintre cei mai importanți factori în mobilitatea angajaților, conform sondajului de anul trecut – și-au pierdut tracțiunea. Astfel, doar 19% dintre angajați caută flexibilitate la un nou loc de muncă, în timp ce 17% spun că ceea ce i-ar determina să se mute ar fi beneficiile care promovează sănătatea și starea de bine la birou. Dacă privim răspunsurile primite și din unghiul vârstei respondenților, am vedea că angajații generației Z și milenialii din SUA sunt cei cu cea mai mare probabilitate de a renunța la locul de muncă în acest an (53%), în vreme ce, o analiză prin prisma sectoarelor în care activează respondenții ne arată că cei mai dornici de plecare sunt angajații din tehnologie și hardware – 60%.

Se schimbă percepția asupra culturii companiei, dar și asupra productivității. Interesant este că dorința angajaților de a căuta noi roluri persistă, în ciuda faptului că aceștia au opinii relativ optimiste privind cultura companiei. Numărul angajaților care văd îmbunătățiri în cultura organizației lor a crescut de la începutul pandemiei COVID-19 de la 48%, la 61%. Pe de altă parte însă, a scăzut încrederea angajatorilor în cultura companiei – de la 77%, la 57%. În plus, în timp ce angajații cred că noile moduri de lucru au crescut productivitatea, încrederea companiilor în propria productivitate este erodată de creșterea cifrei de afaceri – doar 32% dintre angajatori spun că au reușit să sporească productivitatea și cultura, prin muncă hibridă și investiții în facilități și tehnologie la locul de muncă.

Cresc decalajele de competențe. 58% dintre respondenții

angajatori sunt de acord că este important să existe o strategie pentru a alinia resursa umană și abilitățile cu nevoile viitoare ale afacerii, iar 74% spun că sunt pregătiți să angajeze angajați din alte țări și să le permită să lucreze de oriunde, dacă abilitățile lor sunt critice sau limitate. Puțin mai mult de o cincime dintre respondenții din partea angajatorilor (21%) consideră că îmbunătățirea oportunităților de a dezvolta competențe le va ajuta și la realizarea cifrei de afaceri.

În concluzie, flexibilitatea și munca hibridă sunt noua normalitate, așa cum anticipam încă de anul trecut. Angajaților nu le mai este frică să-și părăsească locurile de muncă pentru a profita de oportunitățile extinse de carieră și au rupt ecuația dintre salariu și rol, punând presiune pe piața muncii. Cu toate acestea, angajatorii sunt reticenți în a reseta salariile și oportunitățile de carieră pentru a reține angajații, fiind îngrijorați, la rândul lor, de creșterea inflației/a costului forței de muncă și a complexității structurilor organizaționale vechi.